omnibus sensus instrumētis explicabit. Quantū uerò impietatis imperitis, & nō adeò adhuc sanctissima nostra fide obfirmatis animis, eiusmodi uentriculorū cerebri usuū (quod ad principis animæ uires spectat) descriptio conciliare possit, hi (etiā si ipse sileā) perpendunt, qui quadrupedum (quibus omnē rationis uim, ac præcipuè animam rationalem ex theologorū præcipuè placitis adimimus) cerebra, hominū cerebris quàm proximè omni ex parte accedere didicerunt. Quandoquidē ouis, capræ, bouis, felis, simiæ, canis, & quas secui auiū cerebri cū humano cerebro in partiū cōformatione, ac potissimùm in uentriculis, uix ulla prorsus occurrit differentia, nisi quòd mole cerebra pro animaliū qua donata uidenē ratione, certo uariare cognoscimus. Homini nanq; cerebrū obtigit maximū, mox simiæ, cani, ac eadē serie deinceps, prout animal quoduis ad rationis uim uiciniùs accedere quibusdā argumētis colligimus. Neq; cerebrū homini tantū pro corporis ipsius portione grandius obtigit, imò id omniū animaliū cerebris maius uisitur. Hominis nanq; cerebrum uel duobus equorū, boum, aut asinorū cerebris grandius apparet. Sed hæc omnia, ut & uentriculorū fabrica, ex sequētibus euadēt perspectissima.

Brutorū cerebri cōstructiō nē ab hominis non differre.

DE DVRA CEREBRVM AMBIENTE membrana, & sub cute caluariū succingente membranula. Caput II.

DVRA cerebri membrana in multis occurrit figuris. in prima enim externa ipsius proponitur sedes uniuersa, quæ supra scissuram cōsistit, qua cerebrū ostensuri, caluariam diuidere solemus. Secunda uerò eam membranæ partem interna commonstrat sede, uti etiam nona, duodecima, decimatertia, internam sedem proponunt, qua caluariæ regionem succingit infra dictam nuper scissuram, cōsistentem. Cæterum processuum ipsius inter dextram & sinistram cerebri partes deductū, refert tertia figura ad D, D. Illum autem qui cerebello insternitur, septima figura O, O, O. Atque in illis etiam figuris duræ membranæ occurrūt sinus, uti optimè sigura capitis decimiquarti libri tertij. Porrò membranā caluariæ exteriùs obductā nullibi priuatim delineauimus, quum tenuis sit, ac ossi undiq; circundetur, atque ex ossis circumscriptione petenda ueniat.

QVEMADMODVM sanè uniuersam cauitatem qua nutritionis organa continentur,[a] peritonæo succingi recensuimus, atq; id instar sacci cuiusdā omnia illi imposita amplecti, & pariter quoq; costas succingentē tunicam omnia quæ in thorace collocātur, ambire cōmemorauimus, ita etiā uniuersa caluariæ[b] cauitas cerebro excipiendo adaptata, quadā subducitur[c] membrana, quam propter crassitiem qua cæteris nō cerebri modò, uerū totius corporis præstat membranis, crassam, & ab insigni duritie duram, ut & cuticularem, nuncupamus. Hæc nō minùs quàm peritonæum & costas succingens membrana unica cōtinuaq; omnino uisitur, præterq; quod quibusdā[d] foraminibus & sinibus uenarū modò extructis sit peruia. Vnde etiā ilico præsentis membranæ situ, & quod ad ipsius externā superficiē attinet formā, magnitudinēq;, etiāsi aliud nihil sermoni addidero, ossiū cognitio edocet. Quandoquidē nullū caluariæ os priuati alicuius usus gratia, in caluariæ amplitudinē extuberat, cui hæc mēbrana nō cedat, fēq; ab illo introrsum premi sinat. Rursus nullus in ea cauitate consistit sinus, quē hæc quoq; mēbrana nō impleat. atq; (ut semel dicā) omni ex parte ossibus proxima nectit, alijs locis remissius, alijs uehementius, uti paulo pòst audies, cōnata. Atq; hinc etiā fit, externā durioris membranę superficiē propter ossiū sinus, tuberaq; inæqualē, & deinde fibrarū quibus hæc ossibus cōmittitur occasione, asperā, aut nō adamussim læuē lubricamq; uideri. Aē præcipua ossiū tubera, quę eā orbiculare sphæraq; modò rotundā esse prohibēt, in capitis potissimū basi cōspiciunt. & horū quidē primū censeri potest[e] osseū septū olfactus organorū sedē interdiuidēs: dein ea caluariæ[f] extuberātia, quæ ut oculis in caluaria[g] sedes cōmoda exsculperetur, in capitis amplitudinē iuxta illius basis anteriora ac septi illius latera extuberat. Præterea inæqualitas illa, quæ propter ossis cuneiformis crassitiē in qua ipsi propriæ cōsistunt[h] cauernæ parandā, & aptā[k] glandulæ cerebri pituitā excipiētis sedē insculpendā, in medio ferè amplitudinis caluariē cernit. Deinceps alia duo insignia quoq; tubera in hāc amplitudinē ideo ,pminēt, ut idoneā auditus[m] organi sedē Natura fingeret. Postremò ea quoq;[n] eminētia iā dictis accedit, quæ in occipitij osse à posteriori parte foraminis spinalē medullā transmittētis rectà sursum ad mediū interualli porrigit, quod inter id foramen & suturæ Græcorū Λ imaginē exprimētis eminentiorē sedē consistit. Atq; hæc capitis ossiū tubera q̄ minus dura mēbrana in ipsius basi instar oblongæ sphæræ utrinq; ad anteriora leuiter depressæ appareat, in causa præcipuè censenē. Alia uerò[o] tuberacula, quæ propria duræ membranæ uasa uenarū ac arteriarū ferè materiā continētia in exteriori ipsius superficie efformāt, nō adeò illius orbiculatim formā intertur-

Duræ mēbranæ situs, ac numerus, magnitudo, forma.

a 1, 2, 3 fili. 5 A, B, C, D. b Hæc ostēditur simul in 6 & 7 figuris cap. 6 lib. 1.
c 1 fig. A, A, B, B. 2 figu. H, H. deinde in tota caluaria basi in 14 fig.
d 1 fi. C, C, C. D, D. E. 7 figu. P, P. Q, Q. R, S. T.
e 3 fig. cap. 12 lib. 1 a.
f Ad latera m, n, x, L. 5 figu. 3 capitis 12 lib. 1. aut hic ad latera G, G
13 fig.
g Occurrit hæc plurimis insignita characteribus 1 fig. ca. 9 lib. 1.
h 8 fig. ca. 6 li. 1 C, D.
i 3 fi. cap. 12 lib. 1. M.
k 16 fig. A. I Inter T, T, R, 3, 4, A, A fi. 3 ca. 12 li. 1. aut hic 7, 8 fi. Z.
m figu. cap. 8 lib. 1.
n 3 fi. ca. 12 li. 1. ab e ad k. aut hic 9 fi. Q. 12 figura M.
o 1 fig. C, C, C. D, D, D. E.

bant, seu quo minus rotunda uisatur, non magnopere obstant, quum hæc uenarū duntaxat ritu protuberent. Porrò nullus in caluariæ amplitudine sinus (præter eos quos necessariò nuper commemorata in basi capitis tubera constituunt) occurrit, quem Natura non exsculpserit duræ membranę uasorū gratia, ut scilicet sinus uasis cedant, ac citra compressionē ipsis locū dent, & ne duræ membranæ uasa ipsi membranæ damno sint, quo minus hæc ossi proxima apponi queat. Ex horū sinuum numero illæ cauitates sunt,[p] quæ extuberans latus[q] primi duræ mēbranæ sinus & [r] secundi & [s] tertij admittunt, deinde illi quoq;[t] sinus, qui in caluarię lateribus instar olfactus organorū sedis regione conspicitur. Cuiusmodi uerò hæc duræ membranæ uasa sint, ac unde principium ducāt, in tertio libro fidelissimè expressimus. Porrò ut externā huius membranæ superficiē cognitu meherculē in capitis uulneribus perq; necessariam, sermone totam & diligenter perstringamus, nunc fibras ipsius, & ad caluariā connexū recensebo. Primùm citra alterius corporis interuentum hæc undiq; ossi attigua est, parua omnino ipsius regione dempta, quæ super ossis cuneiformis[u] mediū habetur, ubi dura mēbrana nonnihil ab osse abscedit, substratam habens glandulā cerebri pituitā excipientē, et soporaliū arteriarū maximas soboles, quæ reticularē plexū efformare alijs dissectionis professoribus falso creduntur. Omnibus partibus caluariæ quibus hæc membrana est attigua, in eum modū cōmittitur, ut duo inuicē accumbentes musculi mutuò hærere connectiq; solent. Verùm eo cōnexionis genere in capitis basi firmius q; in lateribus & uertice & fronte & occipitio affirmatur. Deinde uniuersis acutioribus ossium processibus pertinacissimè cōnascitur, perinde ac si ab ipsis originē duceret. Sunt uerò huius generis processus[x] osseū illud septū olfactus organorū sedem distinguens, deinde illi qui ad[y] latera foraminū[z] uisorios neuos transmittentiū, & [a] sinū glandi pituitā excipienti paratum consistunt, & qui iuxta[b] foramen uisuntur quinti paris neuorū cerebri crassiorē[c] radicē transmittens, & uniuersim omnes processus foraminaq; capitis amplitudinē respicientia. Pari quoq; ratione præsens membrana caluariæ futuris adnascitur, quanq; is connexus non æquè ualidus sit, atq; is quem ad osseos processus perfici relatū est, quod ille instar simplicis tantum lineæ, nō autem notatu digna amplitudine huius modo accidat. At futuris non solùm dura membrana connascitur, uerùm tenues membraneasq; fibras inter illas uersus capitis exteriora transmittit, quæ caluariæ uertice inter dissecandum abstracta, in dura membra simplicis lineæ ritu extuberant, asperamq; ipsius membranę superficiē ostendunt, futurarū situm ac imaginē in ipsa etiam membrana tunc[d] referentes. Cæterùm præter fibras externā quoq; duræ membranæ superficiē minus æqualē reddunt[e] tubercula quędā in uertice frequēter prominentia, ubi sagittalis sutura coronali iungit. Hæc si quando adsunt, inæqualiter extuberant, & pares sibi in caluaria insculptos[f] sinus obtinent, quibus pertinacissimè in nascunt. Vnde etiā huius generis tubera nō obiter, neq; per transennā expendenda ueniūt, ne minus cauti in cauterij administratione & capitis uulneribus caluariā perforemus: etenim horū tuberū nulla ratione habita (quòd in his locis & in futuris mēbrana ab osse difficulter abscedat) eā unà cū osse haud leui malo pertunderemus. Ad hæc, mēbranę ad caluariā connexū, & exterioris ipsius superficiei asperitatē[g] uenulæ quædā adaugēt, per caluariæ poros partim ex dura mēbrana ad caluarię inuolucra, partim ab ipsis inuolucris ad durā mēbranā deductę. Hoc itaq; modo dura mēbrana caluarię cauitatē succingit, & omnibus ea cauitate contentis, obducitur organis. Verùm præter hæc, dura membrana[h] magnā sui portionē inter cerebrū ac cerebellum insinuat, quæ uniuersam cerebelli superiorem sedem integēs, cerebri regionē cerebello incumbentē ab illo interdiuidit. Quinetiā à media sede huius duræ mēbranæ portionis, ubi dextra cerebri pars sinistrā respicit, & secundū totā[i] tertij duræ mēbranæ sinus longitudinē[k] alia quoq; duræ mēbranæ portio processus ue educitur, secundū capitis longitudinē dextrā cerebri partē à sinistra dirimens. Hic processus falcis messoriæ imagini aliqua ex parte accedit: nam ipsius sedes illi duræ mēbranæ portioni cōtinua, quæ cerebellū integit, falcis basi correspondet.[l] ea uerò quæ septo sinuū olfactus organorū cōnascit, falcis mucroni assimilari potest: is nanq; mēbranæ duræ processus à posteriori capitis sede antrorsum ductus, sensim falcis ritu arctatur. Deinde processus huius pars tertio durę membranę sinui cōtinua falcis dorso nō absimilis secātibus occurrit. siquidē extrorsum curuatur, & tertij duræ mēbranæ sinus nomine crassior uisitur. Processus autem pars[m] callosum cerebri respiciēs corpus intrò obliquatur, ac proinde falcis aciei forma accedit. Hæ mēbranæ portiones processus ue nihil omnino à reliquo ipsius corpore, nisi una duntaxat sede in crassitie duritiaq; uariāt. Nusq; enim membrana crassior secantibus obseruat, q̄p in illa parte qua cerebellū integit. Hæc nāq; ubi[n] natibus cerebri proxima cernit, triplo ferè q̄p in reliqua sede crassior durioriq; euadit, adeò sanè, ut canes hoc loco os possideant superiorē cerebelli regionē integens, cerebrūq; ne id

Duræ mēbranæ processus.

p 3 fig. ca. 12 li. 1 B, B, 4, 3. k. ex eius. ca. 4 fi. 3, 4.
q 9 fig. S, S.
r 9 fi. T, T.
s 1 figu. C, C, C.
t 3, 4 fi. ca. 12 li 1 T, T.
u 3 fi. ca. 12 lib. 1 M. aut circa F hic fi. 15. cui substernitur 10 ta 16 fig.
x 3 fi. ca. 12 lib. 1 v.
y eius fig. 7 iuxta E.
z 13 fi. M, O.
a 3 fi. ca. 12 li. 1 M.
b eius fig. 4. c 9, 14 figu. 14 M.
d Confer 1 fig. G, G, G & H, H & I, I cum caluariæ partis primæ figuræ subiectæ 1, 1 & 6, 6 et 3, 4. e 5 fi. K, et u triuque ad H iuxta G.
f In figura primæ fig. subiecta n, n.
g 1 fig. E, F.
h 7 fi. O, O, O. 8 figura V, V.
i 1 fig. C, C.
k 2 fi. B, B.
k 5 figu. D, D, D.
l 12 fi. L, H.
m 3 fi. L, L.
n 7 figura M, N.

ANDREAS VESALIUS *De Humani Corporis Fabrica* BASEL, 1543 THE WARNOCK LIBRARY Octavo